

Watertoets

Locatie Sint Jorispad nabij 22 Naaldwijk Gemeente Westland

Opdrachtgever

Naam : A.N Middelburg
Adres : -
Postcode, plaats : -
Land : Nederland

Opgesteld door : Ben Vreugdenhil
Referentie : VEK/BV/0117.023
Rapportdatum : 14 juli 2015
Project : Watertoets
Ordernummer : 0117.023

VEK Adviesgroep B.V.

Postbus 644 – 2675 ZW Honselersdijk
Jupiter 433 – 2675 LX Honselersdijk
tel. (0174) 389 666 - fax (0174) 389 667
info@vek.nl - www.vek.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding watertoets	3
1.1	Aanleiding watertoets	3
1.2	Doel watertoets	3
1.3	Juridisch kader	3
1.4	Handreiking watertoets	5
1.5	Proces watertoets wijzigingsplan	5
2.	Huidige situatie	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Veiligheid en waterkeringen	8
2.3	Waterkwantiteit	8
2.4	Watersysteemkwaliteit en ecologie	10
2.5	Onderhoud en bagger	11
2.6	Afvalwater en riolering	11
3.	Toekomstige situatie	12
3.1	Algemeen	12
3.2	Veiligheid en waterkeringen	12
3.3	Waterkwantiteit	12
3.3.1	Watersleutel	13
3.4	Waterkwaliteit en ecologie	14
3.5	Onderhoud en bagger	14
3.6	Afvalwater en riolering	14
4.	Conclusie	16
5.	Literatuur	17

1. Inleiding watertoets

1.1 Aanleiding watertoets

Op 30 maart 2015 heeft Vollebregt-Barten namens dhr. A.N. Middelburg een aanvraag ingediend tot het wijzigen van de bestemming 'Agrarisch-Glastuinbouw' in 'Wonen' voor het perceel aan het Sint Jorispad nabij 22 in Naaldwijk, kadastraal bekend als Naaldwijk C 2375 en 's-Gravenzande L 7456.

1.2 Doel watertoets

Het doel van de watertoets is om ruimtelijke ontwikkelingen in een vroeg stadium te kunnen toetsen aan het waterbeleid. Ruimtelijke ontwikkelingen dienen rekening te houden met water in de juiste hoeveelheid en water van goede kwaliteit.

Te veel of te weinig water leidt tot problemen als wateroverlast, natte kelders en tuinen, paalrot en verzilting. Klimaatverandering en bodemdaling zijn belangrijke oorzaken, maar ook de verstedelijking speelt een rol. Er komt steeds meer verhard oppervlak, waardoor er minder water in de bodem kan infiltreren en er te weinig ruimte voor water overblijft.

Behalve de hoeveelheid water is ook de kwaliteit van het water van belang. Die hangt nauw samen met gebiedsinrichting, hemelwaterafvoer en rioleringssysteem.

De watertoets maakt het mogelijk in een vroeg stadium met het Waterschap in overleg te treden en het flexibel inpassen van oplossingen.

De toets berust op twee uitgangspunten:

1. standstillbeginsel - negatieve effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op het watersysteem worden voorkomen;
2. verbetering - in ruimtelijke ontwikkelingen worden de kansen die zich voordoen om bestaande knelpunten in het watersysteem te helpen oplossen, benut.

1.3 Juridisch kader

Op nationaal niveau zijn de doelstellingen voor waterbeheer vastgelegd in de Waterwet, te weten het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De Waterwet bepaalt dat met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren moeten zijn ingericht normen worden gesteld in een provinciale verordening.

De normen in de provinciale waterverordening geven aan waar de regionale wateren, met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit, op ingericht moeten zijn. Deze normen zijn geformuleerd als overstromingskans vanuit het oppervlaktewater. Het beschermingsniveau voor agrarisch glastuinbouw is 1:50 en voor stedelijke bebouwing is het beschermingsniveau 1:100. Provincie Zuid-Holland heeft de normen vastgelegd in de Waterverordening Zuid-Holland.

De watertoets komt voort uit het advies van de Commissie Waterbeheer 21e eeuw en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW, 2003; NBW-actueel, 2008; NBW, 2011). Afgesproken is om de watertoets, conform de Bestuurlijke Notitie Watertoets, uit te voeren bij alle ruimtelijke plannen die van belang zijn voor het waterbeheer, waaronder bestemmingsplannen en structuurvisies.

In januari 2014 is het Programma 2015-2018 Waterplan Westland vastgesteld. Dit programma bevat het gezamenlijke beleid van het Hoogheemraadschap Delfland en de gemeente Westland op het gebied van water. Met ingang van het voorgaande 'Programma 2012-2015' is bijvoorbeeld de waterbergingsnorm van 325m³/ha vervallen. Het beleid biedt nu ruimte voor maatwerk en meer praktijkgerichte oplossingen.

1.4 Handreiking watertoets

Voor het opstellen van deze watertoets is aansluiting gezocht bij de 'Handreiking Watertoets voor gemeenten' en haar bijlagen welke in december 2014 is gepubliceerd door het Hoogheemraadschap Delfland. In deze handreiking is opgenomen waar een watertoets volgens het Hoogheemraadschap aan moet voldoen.

De watertoets is opgedeeld in vier thema's:

- Stevige dijken: Veiligheid en waterkeringen;
- Voldoende water: Voorkomen van wateroverlast, Grondwater en voorkomen van (zoet)watertekort, Onderhoud en bagger;
- Schoon water: Watersysteemkwaliteit en ecologie;
- Gezuiverd afvalwater: Afvalwaterketen.

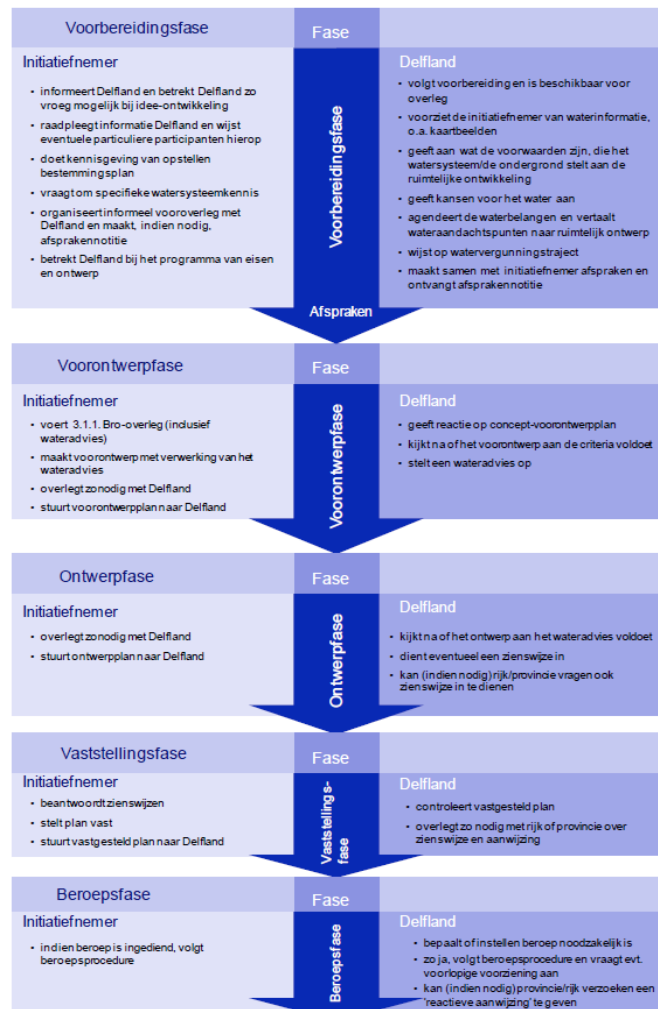
1.5 Proces watertoets wijzigingsplan

Het watertoetsproces is gericht op het maken van ruimtelijke plannen zonder negatieve effecten op het watersysteem, of zelfs voor het verbeteren van het watersysteem. De planschrijvende gemeente wordt geacht contact op te nemen met Delfland om deze bij de planuitwerking te betrekken en vooroverleg te plegen voorafgaand aan het opstellen van het ontwerpplan, temeer het watertoetsproces een verplicht onderdeel is van de ruimtelijke procedure. Dit geldt niet alleen voor wijzigingsplannen maar ook voor bestemmingsplannen, uitwerkingsplannen en beheersverordeningen.

Rechts is de volledige procedure van een bestemmings- of wijzigingsplan te zien. De initiatiefnemer (gemeente) en Delfland hebben in de verschillende fasen overleg met elkaar omtrent de invulling van de waterparagraaf in het plan.

Het wijzigingsplan bevindt zich momenteel in de vaststellingsfase. Delfland heeft in de ontwerpfase een zienswijze ingediend waarin werd

gevraagd een aantal aspecten uit de waterparagraaf uit te breiden. Een conceptrapportage van de watertoets is via het watertoetsportaal voorgelegd aan Delfland. Delfland heeft hiermee de mogelijkheid om informeel advies over de watertoets te geven. De conceptrapportage is op 14



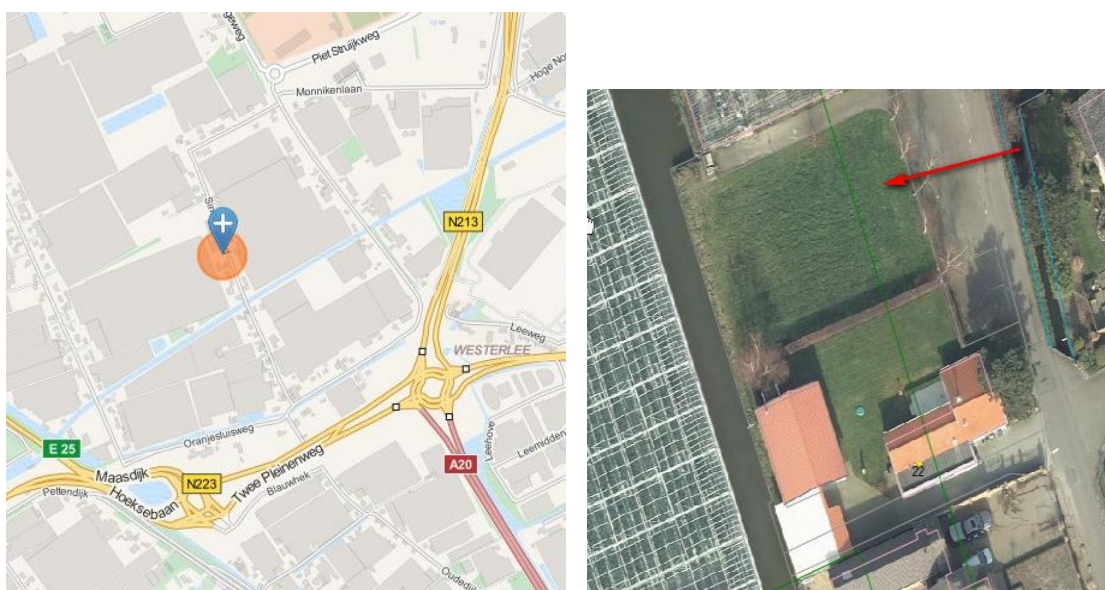
juli 2015 aan Hoogheemraadschap Delfland toegezonden. Delfland heeft op **xx juli 2015** gereageerd.

2. Huidige situatie

2.1 Algemeen

Het plangebied waarvoor de bestemmingswijziging is aangevraagd, is gelegen in het duurzame glastuinbouwgebied van het Westland, aan het Sint Jorispad tussen huisnummers 18 en 22 te Naaldwijk. De bestemmingsplanwijziging is aangevraagd voor een deel van de kadastrale percelen te weten Naaldwijk C 2375 en 's-Gravenzande L 7456.

Het plangebied beslaat ongeveer 780m² (39 x 20m¹).



Figuur 1: Ligging plangebied en luchtfoto

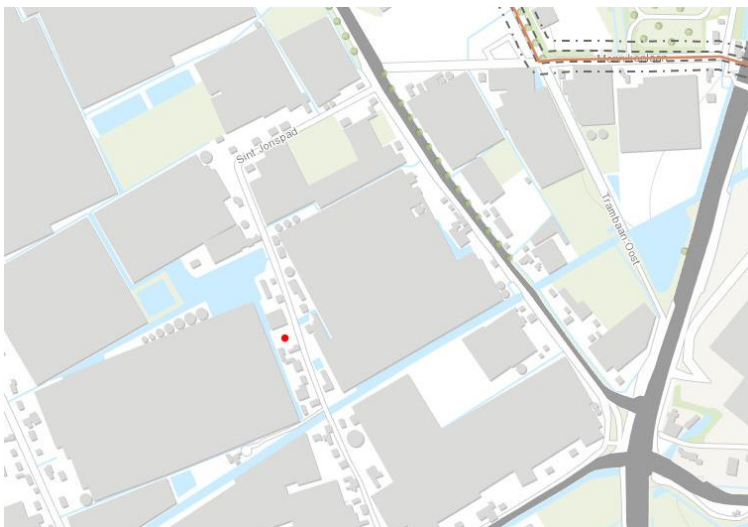


Figuur 2: Kadastrale percelen en beoogde bestemmingsplanwijziging

2.2 Veiligheid en waterkeringen

De maaiveldhoogte in het Olieblok ligt ruim boven boezempeil, waardoor de waterkeringen niet zichtbaar zijn in het landschap. Het betreffen zogenaamde verheelde kaden. Hiervoor gelden wel kern- en beschermingszones.¹

Het plangebied is bekeken op de leggerkaart waterkeringen. Het plangebied bevindt zich niet binnen de kernzone of beschermingszone van een (regionale) waterkering. In de zienswijze die Delfland op 3 juni op het ontwerp wijzigingsplan heeft ingediend verzoekt zij tevens aan te geven dat dit thema niet van toepassing is omdat er in het plangebied geen waterkeringen aanwezig zijn.



Figuur 3: Uitsnede leggerkaart regionale waterkeringen

2.3 Waterkwantiteit

Het onderhavige wijzigingsplan voorziet in de wijziging van de bestemming 'Agrarisch-Glastuinbouw' naar 'Wonen'. Delfland hanteert de waterkwantiteitsnormen uit de provinciale waterverordening. Deze normen zijn geformuleerd als overstromingskans vanuit het oppervlaktewater. Het beschermingsniveau wijzigt door de bestemmingswijziging. Het beschermingsniveau voor agrarisch glastuinbouw is 1:50 en voor stedelijke bebouwing is het beschermingsniveau 1:100. Binnen het plangebied dat ca. 780m² (39 x 20m¹) bestrijkt, zal ca. 100m² worden bebouwd.

Het plangebied is gelegen in het zuidelijke deel van de polder 'Het Olieblok'. Het plangebied ligt in peilgebied I met een peil van -0,15m NAP en een maximaal toelaatbare peilstijging van 0,40 meter.

In de polder 'Het Olieblok' geldt volgens het Waterplan Gemeente Westland 'Westlands Water, Nu en Later' (2008) een bergingstekort:

¹ 'Westlands Water, Nu en Later' Waterplan Gemeente Westland Olieblok (OB) (2008)

Het totale bergingstekort is in de ABC-Studie berekend op 14.780 m³ verdeeld over een zevental peilgebieden, waarbij rekening is gehouden met het toekomstig grondgebruik. Er is al 4.000m³ berging gerealiseerd (1e fase bergingstekort) bij het St. Jorispad, waardoor nog een bergingstekort van 10.780m³ resteert.²

In de huidige situatie is in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig.

De maaiveldhoogte van het plangebied bedraagt ca. +1,00m NAP volgens AHN2. Daarnaast zal het plangebied bij het uitvoeren van werkzaamheden worden opgehoogd. Zover bekend zijn er geen problemen bekend met betrekking tot de grondwaterstand in het plangebied. Volgens het Waterplan Gemeente Westland zijn in het Olieblok geen kwel locaties vastgesteld:

In het Olieblok zijn geen kwel locaties op basis van de risico-inventarisatie vastgesteld. Door de hoge ligging van het maaiveld wordt praktisch overal voldaan aan de eisen voor de drooglegging van 0,60 à 1,20 m (afhankelijk van de bestemming).³



Figuur 4: Uitsnede Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2)

² 'Westlands Water, Nu en Later' Waterplan Gemeente Westland Olieblok (OB) (2008)

³ 'Westlands Water, Nu en Later' Waterplan Gemeente Westland Olieblok (OB) (2008)

2.4 Watersysteemkwaliteit en ecologie⁴

Afvoercapaciteit

De hoofdstructuur van het watersysteem bevindt zich aan de randen van de polder. De toestroom naar de randen vanuit het midden is erg moeilijk. Met de oplossingsrichtingen wordt gezocht naar een robuuster watersysteem.

Vanuit de ABC-polderstudie⁵ is gebleken dat op enkele locaties afvoerproblemen zijn geconstateerd, te weten:

1. De duiker onder de Groeneweg in de afwatering van peilgebied VII naar de boezem is te klein, waardoor de opstuwing te groot is, zodat de waterstand te snel stijgt;
2. Een duiker in de afwatering van peilgebied III naar het Zwethkanaal zorgt voor een grote opstuwing bij extreme afvoeren;
3. In de watergang langs de Groeneweg zijn circa 27 duikers en 2 stuwen te klein. Dit is een van de oorzaken van de te hoge peilstijging in peilgebied I.

Beheer en Onderhoud

Verder wordt als knelpunt vanuit beheer en onderhoud aangemerkt dat er diverse (particuliere) afvoerbelemmerende objecten (dammetjes, stuwten) in de watergangen aanwezig zijn. Er is inmiddels gestart met het verwijderen van deze kunstwerken. In het verleden is als gevolg van deze knelpunten in het oppervlaktewatersysteem veel oppervlaktewater via de straatkolken en bedrijfsdrainage in het riool gestroomd. Dit knelpunt kan worden opgelost door het realiseren van voldoende waterberging en voldoende afvoercapaciteit in het watersysteem.

Waterkwaliteit

- De stikstof- en fosfaatgehalten voldoen niet aan het MTR. De overschrijding is hier echter veel minder dan in veel andere polders in het Westland.
- Een aantal maal overschrijdt het zink- en kopergehalte het MTR.
- De ecologische STOWA-beoordeling op het meetpunt aan de Groeneweg geeft een slechte score op de karakteristiek structuur (inrichting watergang) en een van slecht naar voldoende gestegen score op trofie (voedselrijkdom).

⁴ 'Westlands Water, Nu en Later' Waterplan Gemeente Westland Olieblok (OB) (2008)

⁵ ABC-polderstudie cluster 1 vastgesteld bij VV-besluit dd. 21/11/2002

2.5 Onderhoud en bagger

Het plangebied grenst aan de primaire watergang POL30701800. Deze watergang heeft een leggerdiepte van 1,00 meter en een minimale diepte van 0,80 meter. Ter hoogte van het plangebied is de watergang ca. 5,00 meter breed. Voor zowel het gewone onderhoud als het buitengewone onderhoud is Hoogheemraadschap Delfland de onderhoudsplichtige.⁶



2.6 Afvalwater en riolering

In de huidige situatie is gescheiden riolering aanwezig. Het plangebied is aangesloten op een gemeentelijke persrioolstelsel. Het afvalwater wordt afgevoerd naar de dichtstbijzijnde afvalwaterzuiveringsinstallatie. Voor zover bekend zijn er geen problemen omtrent de capaciteit van het riool.

⁶ Leggerkaart en art. 2.1 lid 1 tekstuele deel Legger Wateren.

3. Toekomstige situatie

3.1 Algemeen

Dhr. A.N. Middelburg wil in het plangebied aan het St. Jorispad naast 22 te Naaldwijk een woning oprichten ter uitplaatsing van een (reeds gesloopte) woning aan de Naaldwijkseweg 165 in 's-Gravenzande. Voor het vaststellen van de wateropgave is het nieuwe beleid 'Beperken en voorkomen wateroverlast' van Hoogheemraadschap Delfland van toepassing.

3.2 Veiligheid en waterkeringen

Zoals in paragraaf 2.2 is beschreven, is er binnen het plangebied geen waterkering aanwezig.

3.3 Waterkwantiteit

Uit de nieuwe beleidsnota van Delfland komt naar voren dat de basis van de beleidsnota wordt gevormd door de volgende zes uitgangspunten:⁷

1. Norm als ijkpunt;
2. Effectgericht: functioneren van het hele watersysteem staat centraal;
3. Standstillbeginsel;
4. Gebiedsgericht: samen met het gebied;
5. Marktgericht: hoogste maatschappelijke rendement tegen de laagste kosten;
6. Alle oplossingen meewegend.

Voor deze watertoets zijn met name de provinciale norm en het standstillbeginsel met de bergings- en afvoernormen van belang.

Het wijzigingsplan dient te voldoen aan de normen voor bergings- en afvoercapaciteit zoals vastgelegd in de provinciale Waterverordening.⁸ In de Waterverordening is opgenomen dat voor een gebied met glastuinbouw, als norm een gemiddelde overstromingskans geldt van 1/50 per jaar. Voor bebouwing niet zijnde glastuinbouw, geldt een norm van 1/100 per jaar.

Het standstillbeginsel zoals hierboven beschreven houdt in dat een verslechtering ten aanzien van wateroverlast in principe niet is toegestaan of gecompenseerd moet worden. Onder standstillbeginsel wordt door Delfland verstaan dat:⁹

- De kans op wateroverlast mag niet toenemen als gevolg van een ingreep in het watersysteem of een handeling die invloed heeft op het functioneren van het watersysteem;
- De structuur van het watersysteem mag niet verslechteren. Hierbij moet gedacht worden aan het waarborgen van de aan- en afvoercapaciteit en de doorstroming en het voorkomen van versnippering, doodlopende watergangen en structuurwijzigingen die het functioneren en het beheer van het watersysteem negatief beïnvloeden. Hiermee zijn ook andere belangen zoals waterkwaliteit en ecologie en landgebruik gediend;
- De beheerbaarheid van het systeem mag niet achteruitgaan. Voor de beheerbaarheid van het watersysteem is het van belang dat de stroomsnelheid en het verhang niet

⁷ Beleidsnota 'Beperken en voorkomen wateroverlast', 10 juli 2014

⁸ Artikel 2.3 Waterverordening Zuid-Holland

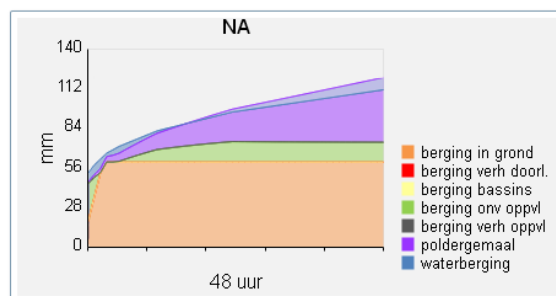
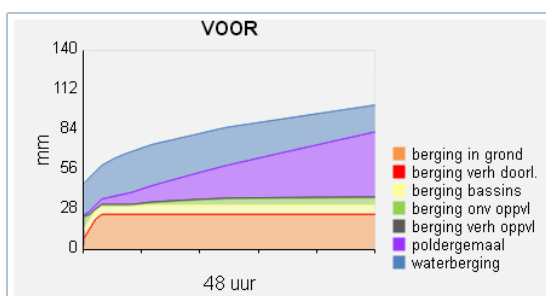
⁹ Beleidsnota 'Beperken en voorkomen wateroverlast', 10 juli 2014

toenemen. Toezicht, toekomstbestendigheid, bediening en bereikbaarheid voor onderhoud zijn belangrijk voor de beheerbaarheid. Zonder goed onderhoud kunnen wateren niet meer optimaal functioneren en kan wateroverlast ontstaan.

3.3.1 Watersleutel

Op de website van Hoogheemraadschap Delfland is sinds kort een rekentool beschikbaar gesteld waarmee kan worden berekend hoeveel waterberging in het plangebied opgenomen dient te worden. Doorgaans wordt een modelstudie uitgevoerd om te bepalen hoeveel waterberging nodig is om een wijziging volgens het standstillbeginsel door te voeren. Voor veel wijzigingen volstaat het nu om met de eenvoudigere Watersleutel berekeningen uit te voeren. Ook voor de watertoets aan het St. Jorispad is gebruik gemaakt van de Watersleutel om inzicht te krijgen in de benodigde waterberging.

Projectnaam en datum		Wijzigingsplan St. Jorispad naast 22 Naaldwijk		14/07/2015
		VOOR	NA	
type gebied		Agrarisch glastuinbouw	Stedelijk bebouwd	
oppervlakte plangebied	m²	780	780	
Bemaling polder/boezem		Het Olieblok		
gemaalcapaciteit	mm/etmaal mm/u	22,9 0,95	22,9 0,95	
Oppervlakteverdeling				
verhard infrastructuur/bebouwing	m²	0	100	
verhard doorlatend incl. bergingscoëfficiënt	m²	0	0	0%
verhard glas	m²	500	0	
onverhard	m²	280	680	
huidig aanwezig water	m²	0	0	
Gebiedskenmerken				
gemiddeld maaiveld	m NAP	1,00	1,00	
maatgevend peil	m NAP	-0,15	-0,15	
gemiddelde drooglegging	m	1,15	1,15	
toelaatbare peilstijging	m		0,40	
Waterberging				
benodigde compenserende berging	m³			0
Vasthoudmaatregelen / alternatieve waterberging				
geplande waterberging	m³		0	0
Oppervlaktewater				
te realiseren extra berging	m³			0
te realiseren extra wateroppervlak	m²			0
huidig aanwezig water	m²			0
totaal te realiseren wateroppervlak	m²			0



De planlocatie is gelegen in de polder Het Olieblok, peilgebied I. De gemaalcapaciteit voor de polder Het Olieblok is 22,9 mm/etmaal (0,95 mm/uur).

Het wijzigingsplan behelst een wijziging van de bestemming 'Agrarisch-Glastuinbouw' naar de bestemming 'Wonen'. De met Agrarisch-Glastuinbouw bestemde gronden zijn grotendeels verhard geweest. Het is echter onbekend hoeveel oppervlakte dit precies is geweest. Er is een voorzichtige aanname gedaan door de verharding op 500m² te zetten. Als de verhardingsoppervlakte naar beneden wordt bijgesteld tot bijvoorbeeld 200 m², heeft dit geen effect op de uitkomst van de Watersleutel. De verharding door de beoogde bouw van de woning bedraagt 100 m².

Uit onderzoek in het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2) is gebleken dat het gemiddelde maaiveld momenteel + 1,00 m NAP is. Het perceel zal daarnaast nog worden opgehoogd, maar het is nog niet bekend met hoeveel centimeter. Deze verhoging is daarom bij de Watersleutel buiten beschouwing gelaten.

Het vastgestelde peil is ca. -0,15 m NAP. Hierbij geldt een maximale peilstijging van 0,40m.

Voor dit wijzigingsplan betekent dit dat er hydrologisch positief wordt gewerkt. Op basis van de Watersleutel behoeft er geen extra waterberging of wateroppervlak te worden gerealiseerd.

3.4 Waterkwaliteit en ecologie

Het afstromend hemelwater vanaf het perceel wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater. Het kan hierdoor een gering positief effect op de waterkwaliteit in de primaire watergang hebben. Door de toegenomen hoeveelheid onverhard oppervlak, kan de extra infiltratie van hemelwater in de bodem eveneens een kwaliteitsverbetering van het grondwater tot gevolg hebben. Het gebruik van uitlogende materialen is niet toegestaan.

Het bouwplan heeft geen negatieve invloed op de waterkwaliteit en ecologie van het oppervlaktewater.

3.5 Onderhoud en bagger

Het de bestemmingsplanwijziging heeft geen invloed op het onderhoud van de watergangen. In het plan zal rekening worden gehouden met de vereiste beschermingszone voor onderhoud zoals is vastgelegd in de Leggertekst.¹⁰

De bestemmingsplanwijziging heeft geen invloed op de ontvangst van onderhoudsspecie.

3.6 Afvalwater en riolering

Het plan dient te voldoen aan de Leidraad Riolering West Nederland en de Leidraad aan- en afkoppelen verhard oppervlak en de Beslisboom Aan- en afkoppelen verharde oppervlakten (2003).

¹⁰ Artikel 4 tekstuele deel Legger Wateren.

De voorkeursvolgorde 1: hemelwater vasthouden voor benutting, 2: water opvangen door toepassen van vegetatiedaken, 3: (in-)filtratie van afstromend hemelwater, 4: afstromend hemelwater afvoeren naar oppervlaktewater, 5: afstromend hemelwater afvoeren naar AWZI, is gehanteerd.

In het plan wordt het hemelwater van het dak van de woning afgevoerd naar het oppervlaktewater. Dit betekent dat nummer 4 van de voorkeursvolgorde wordt gehanteerd.

Het huishoudelijke afvalwater wordt geheel gescheiden, aangesloten op een bestaand persriool welke het afvalwater naar de dichtstbijzijnde afvalwaterzuiveringsinstallatie brengt.

De bestemmingsplanwijziging leidt niet tot aanpassing aan het gescheiden afvalwatersysteem.

De bestemmingsplanwijziging leidt niet tot overschrijding van de capaciteit van de riolering waarop wordt aangesloten.

4. Conclusie

In de onderhavige watertoets zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

- Stevige dijken:
 - Veiligheid en waterkeringen;
- Voldoende water:
 - Voorkomen van wateroverlast,
 - Grondwater en voorkomen van (zoet)watertekort,
 - Onderhoud en bagger;
- Schoon water:
 - Watersysteemkwaliteit en ecologie;
- Gezuiverd afvalwater:
 - Afvalwaterketen.

Uit de toets zijn geen belemmeringen voor de uitvoering van het wijzigingsplan naar voren gekomen.

5. Literatuur

- Waterwet
- Wet ruimtelijke ordening
- Besluit ruimtelijke ordening
- Nationaal Bestuursakkoord Water
- Waterverordening Zuid-Holland
- Handreiking watertoets voor gemeenten 2014
- Leggerkaart wateren Hoogheemraadschap Delfland (geraadpleegd juli 2015)
- Tekstuele deel Legger Wateren Hoogheemraadschap Delfland (januari 2015)
- Leggerkaart regionale waterkeringen Delfland (geraadpleegd juli 2015)
- HHD Beleidsnota Beperken en voorkomen wateroverlast (10 juli 2014)
- Waterplan Gemeente Westland - Het Olieblok (september 2008)
- Kadaster
- Ruimtelijkeplannen.nl (geraadpleegd juli 2015)
- Open Street Map (geraadpleegd juli 2015)